

بررسی رابطه بین ویژگی‌های فردی - مدرسه‌ای با میزان خشونت و پرخاشگری دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهرستان میبد

فرزانه فلاح^۱، علی محمد اخوت^{۲*}، بتول ناظمی اردکانی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علوم تربیتی، واحد اردکان، دانشگاه آزاد اسلامی، اردکان، ایران.

۲- عضو هیأت علمی گروه علوم تربیتی، واحد اردکان، دانشگاه آزاد اسلامی، اردکان، ایران.

۳- مدرس گروه علوم تربیتی، واحد اردکان، دانشگاه آزاد اسلامی، اردکان، ایران.

*نویسنده مسئول: Okhovat-alimohamad@yahoo.com

خلاصه

خشونت و پرخاشگری از جمله مشکلاتی است که امروزه روند پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان را با مشکل جدی مواجه کرده است. به طوری که عوامل مختلفی می‌توانند در میزان خشونت و پرخاشگری دانش‌آموزان تأثیرگذار باشند. تحقیق حاضر نیز در همین راستا به بررسی رابطه بین ویژگی‌های فردی-مدرسه‌ای با میزان خشونت و پرخاشگری دانش‌آموزان پرداخته است. این تحقیق به صورت پیمایشی و به کمک پرسشنامه بین ۳۰۰ نفر از دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهرستان میبد از استان یزد و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی، انجام شده است. همان طور که نتایج حاصل از تحقیق نشان داد، خشونت و پرخاشگری دانش‌آموزان با تعداد اعضای خانوار در آن‌ها، در سطح ۹۵ درصد اطمینان رابطه مثبت و معنی‌داری و بین معدل تحصیلی دانش‌آموزان با میزان خشونت و پرخاشگری در آن‌ها در سطح ۹۹ درصد اطمینان، رابطه منفی و معنی‌داری وجود داشته است. یافته‌ها حاکی از آن است که، خشونت و پرخاشگری دانش‌آموزان در گروه نوع مدرسه در حال تحصیل در سطح ۹۹ درصد اطمینان تفاوت معنی‌داری از خود نشان داده است. همچنین نتایج نشان داد که میزان خشونت و پرخاشگری در گروه رشته‌های تحصیلی مختلف در سطح اطمینان ۹۵ درصد اطمینان تفاوت معنی‌داری داشته‌اند.

کلمات کلیدی: دانش‌آموز، مدرسه، خشونت، رشته تحصیلی.

۱. مقدمه

خشونت به عنوان رفتاری قابل مشاهده که با هدف آسیب یا زیان رساندن انجام می‌شود در نظر گرفته شده است [۱]. به عبارت دیگر هر رفتاری که باعث درد یا آسیب رساندن به دیگران شود، ناخواسته می‌تواند به عنوان رفتار پرخاشگرانه شود [۲]. به طور کلی اگر چه ساختار خشم، مشترکاتی با پرخاشگری و خصومت دارد، اما خشم به عنوان حالت هیجانی توصیف می‌شود که می‌تواند زیربنای پرخاشگری و خصومت باشد [۳].

چارلز اشیپلبرگر معتقد است خشم حالت هیجانی با شدت‌های متغیر است که مانند سایر هیجانات با تغییرات فیزیکی و زیستی همراه است. رخدادهای درونی و بیرونی، هر دو می‌توانند باعث خشم گردند. خشم نه تنها با پیامدهای منفی روانشناختی همراه است، بلکه آسیب‌پذیری فرد را نسبت به بیماری افزایش داده و منجر به تضعیف سیستم ایمنی، افزایش

* عضو هیأت علمی گروه علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردکان

Email: Okhovat-alimohamad@yahoo.com